ПИСМЕН ИЗПИТ ПО АЛГЕБРА I
специалност Компютърни Науки
24 януари 2005
Вариант A

Задача 1. Да се определи за кои стойности на параметъра λ квадратната матрица

$$A = \begin{pmatrix} -2\lambda & 1 & 1 & \cdots & 1 & 1 \\ 1 & -2\lambda & 1 & \cdots & 1 & 1 \\ 1 & 1 & -2\lambda & \cdots & 1 & 1 \\ \multicolumn{6}{c}{\dotfill} \\ 1 & 1 & 1 & \cdots & 1 & -2\lambda \end{pmatrix}$$

от ред n е обратима и за тези стойности на λ да се намери обратната матрица A^{-1}.

Задача 2. Нека $V = M_{2\times2}(\mathbb{R})$ е линейното пространство на квадратните матрици от ред 2 с реални коефициенти и нека

$$U = \left\{ \begin{pmatrix} a & b \\ 2a & 2b \end{pmatrix} \mid a, b \in \mathbb{R} \right\},$$
$$W = \left\{ \begin{pmatrix} a & b \\ 2b & 2a \end{pmatrix} \mid a, b \in \mathbb{R} \right\}.$$

а) Да се докаже, че U и W са подпространства на V;

б) Да се намерят базиси на сумата $U + W$ и сечението $U \cap W$ на подпространствата U и W.

Задача 3. В тримерно евклидово пространство E с ортонормиран базис e_1, e_2, e_3 е зададен линеен оператор $\varphi : E \to E$ по правилото:

$$\varphi(\alpha_1 e_1 + \alpha_2 e_2 + \alpha_3 e_3) = (-5\alpha_1 + 2\alpha_2 + 4\alpha_3)e_1 +$$
$$+(2\alpha_1 - 8\alpha_2 + 2\alpha_3)e_2 + (4\alpha_1 + 2\alpha_2 - 5\alpha_3)e_3.$$

а) Да се намери ортонормиран базис, спрямо който матрицата D на оператора φ е диагонална, както и тази матрица D;

б) Да се намери матрицата на оператора φ^{2005} спрямо базиса e_1, e_2, e_3.

ПИСМЕН ИЗПИТ ПО АЛГЕБРА I
специалност Компютърни Науки
24 януари 2005
Вариант B

Задача 1. Да се определи за кои стойности на параметъра λ квадратната матрица

$$A = \begin{pmatrix} -3\lambda & 1 & 1 & \cdots & 1 & 1 \\ 1 & -3\lambda & 1 & \cdots & 1 & 1 \\ 1 & 1 & -3\lambda & \cdots & 1 & 1 \\ \multicolumn{6}{c}{\dotfill} \\ 1 & 1 & 1 & \cdots & 1 & -3\lambda \end{pmatrix}$$

от ред n е обратима и за тези стойности на λ да се намери обратната матрица A^{-1}.

Задача 2. Нека $V = M_{2\times2}(\mathbb{R})$ е линейното пространство на квадратните матрици от ред 2 с реални коефициенти и нека

$$U = \left\{ \begin{pmatrix} a & b \\ 3a & 3b \end{pmatrix} \mid a, b \in \mathbb{R} \right\},$$
$$W = \left\{ \begin{pmatrix} a & b \\ 3b & 3a \end{pmatrix} \mid a, b \in \mathbb{R} \right\}.$$

а) Да се докаже, че U и W са подпространства на V;

б) Да се намерят базиси на сумата $U + W$ и сечението $U \cap W$ на подпространствата U и W.

Задача 3. В тримерно евклидово пространство E с ортонормиран базис e_1, e_2, e_3 е зададен линеен оператор $\varphi : E \to E$ по правилото:

$$\varphi(\alpha_1 e_1 + \alpha_2 e_2 + \alpha_3 e_3) = (-2\alpha_1 + 3\alpha_2 + 3\alpha_3)e_1 +$$
$$+(3\alpha_1 - 10\alpha_2 + \alpha_3)e_2 + (3\alpha_1 + \alpha_2 - 10\alpha_3)e_3.$$

а) Да се намери ортонормиран базис, спрямо който матрицата D на оператора φ е диагонална, както и тази матрица D;

б) Да се намери матрицата на оператора φ^{2005} спрямо базиса e_1, e_2, e_3.

ПИСМЕН ИЗПИТ ПО АЛГЕБРА I
специалност Компютърни Науки
24 януари 2005
Вариант C

Задача 1. Да се определи за кои стойности на параметъра λ квадратната матрица

$$A = \begin{pmatrix} -4\lambda & 1 & 1 & \cdots & 1 & 1 \\ 1 & -4\lambda & 1 & \cdots & 1 & 1 \\ 1 & 1 & -4\lambda & \cdots & 1 & 1 \\ \multicolumn{6}{c}{\dotfill} \\ 1 & 1 & 1 & \cdots & 1 & -4\lambda \end{pmatrix}$$

от ред n е обратима и за тези стойности на λ да се намери обратната матрица A^{-1}.

Задача 2. Нека $V = M_{2\times2}(\mathbb{R})$ е линейното пространство на квадратните матрици от ред 2 с реални коефициенти и нека

$$U = \left\{ \begin{pmatrix} a & b \\ 4a & 4b \end{pmatrix} \mid a, b \in \mathbb{R} \right\},$$
$$W = \left\{ \begin{pmatrix} a & b \\ 4b & 4a \end{pmatrix} \mid a, b \in \mathbb{R} \right\}.$$

а) Да се докаже, че U и W са подпространства на V;

б) Да се намерят базиси на сумата $U + W$ и сечението $U \cap W$ на подпространствата U и W.

Задача 3. В тримерно евклидово пространство E с ортонормиран базис e_1, e_2, e_3 е зададен линеен оператор $\varphi : E \to E$ по правилото:

$$\varphi(\alpha_1 e_1 + \alpha_2 e_2 + \alpha_3 e_3) = (-10\alpha_1 - 4\alpha_2 - 2\alpha_3)e_1 +$$
$$+(-4\alpha_1 - 4\alpha_2 + 4\alpha_3)e_2 + (-2\alpha_1 + 4\alpha_2 - 10\alpha_3)e_3.$$

а) Да се намери ортонормиран базис, спрямо който матрицата D на опeррaтора φ е диагонална, както и тази матрица D;

б) Да се намери матрицата на оператора φ^{2005} спрямо базиса e_1, e_2, e_3.

ПИСМЕН ИЗПИТ ПО АЛГЕБРА I
специалност Компютърни Науки
24 януари 2005
Вариант D

Задача 1. Да се определи за кои стойности на параметъра λ квадратната матрица

$$A = \begin{pmatrix} -5\lambda & 1 & 1 & \cdots & 1 & 1 \\ 1 & -5\lambda & 1 & \cdots & 1 & 1 \\ 1 & 1 & -5\lambda & \cdots & 1 & 1 \\ \multicolumn{6}{c}{\dotfill} \\ 1 & 1 & 1 & \cdots & 1 & -5\lambda \end{pmatrix}$$

от ред n е обратима и за тези стойности на λ да се намери обратната матрица A^{-1}.

Задача 2. Нека $V = M_{2\times2}(\mathbb{R})$ е линейното пространство на квадратните матрици от ред 2 с реални коефициенти и нека

$$U = \left\{ \begin{pmatrix} a & b \\ 5a & 5b \end{pmatrix} \mid a, b \in \mathbb{R} \right\},$$
$$W = \left\{ \begin{pmatrix} a & b \\ 5b & 5a \end{pmatrix} \mid a, b \in \mathbb{R} \right\}.$$

а) Да се докаже, че U и W са подпространства на V;

б) Да се намерят базиси на сумата $U + W$ и сечението $U \cap W$ на подпространствата U и W.

Задача 3. В тримерно евклидово пространство E с ортонормиран базис e_1, e_2, e_3 е зададен линеен оператор $\varphi : E \to E$ по правилото

$$\varphi(\alpha_1 e_1 + \alpha_2 e_2 + \alpha_3 e_3) = (-5\alpha_1 + 3\alpha_2 + 6\alpha_3)e_1 +$$
$$+(3\alpha_1 - 13\alpha_2 + 2\alpha_3)e_2 + (6\alpha_1 + 2\alpha_2 - 10\alpha_3)e_3.$$

а) Да се намери ортонормиран базис, спрямо който матрицата D на оператора φ е диагонална, както и тази матрица D;

б) Да се намери матрицата на оператора φ^{2005} спрямо базиса e_1, e_2, e_3.